

Sneeuwklokje

Het Gewone sneeuwklokje is waarschijnlijk al in de 15^e eeuw vanuit Zuid- en Midden-Europa naar Nederland gebracht. In voedsel- en schaduwrijke kloostertuinen en bij kerken werden deze sneeuwklokjes aangeplant om op het feest van Maria Lichtmis (2 februari) als versiering te worden gebruikt. De bloem staat symbool voor hoop en moed in barre omstandigheden en de intens witte bloemblaadjes voor zuiverheid. In het vroege voorjaar is het sneeuwklokje een eerste nectarbron voor hommels en bijen.

De groeiplaatsen van het sneeuwklokje zijn inmiddels lang niet meer beperkt tot de oorspronkelijke 'stinzen' locaties en de verspreiding vanaf deze plekken door het rivierwater. Dit komt omdat er heel veel met het sneeuwklokje is gekweekt.

Bijzonder is het verhaal van de Texelse sneeuwklokjesteelt. In de tijd dat Staatsbosbeheer de bossen op Texel nog gebruikte voor houtproductie, werd de grond onder de bomen verpacht aan bollentelers voor de teelt van sneeuwklokjes. De teelt is nu gestopt maar in de Texelse bossen wemelt het nog van de sneeuwklokjes. Ook in landgoedbossen op de rivierklei (ook in de IJsselvallei?) zijn sneeuwklokjes gekweekt.

Dat het sneeuwklokje niet alleen de bekendste maar ook één van de meest geliefde stinzeplanten is, blijkt ook uit het bestaan van eigen sneeuwklokjes wiki / www.snowdropwiki.nl.

Naast het Gewone sneeuwklokje is het Grote sneeuwklokje een aparte stinzeplantsoort. Het Grote sneeuwklokje is circa 4 cm groter dan het gewone sneeuwklokje en veel later, vanaf eind 19^e eeuw, via Engeland ingevoerd. Door het kweken en kruisen van soorten zijn er inmiddels honderden variëteiten.

De naam sneeuwklokje is vanzelfsprekend omdat het in de sneeuw al kan bloeien en het bengelende klokje dat door zijn kloggeluid alle andere bloemen uit de winterslaap wekt. Maar het sneeuwklokje heeft regionaal ook veel andere namen die verwijzen naar het vroege bloeien (Winterliedertjes, Sneeuwbloempje, Eerste februaribloemen) of het 'naakte bloempje' (Naakte eerste). Weer andere namen verwijzen naar het dwaze van het vroege bloeien (Februarigekjes, Vastenavondgekjes of Zomerzotjes) en de klokvormige bloemen (Klökskes en Lidertjes). Vraag aan alle lezers is of er wellicht ook in de IJsselvallei een specifieke naam aan het sneeuwklokje is gegeven?

Krokus

De Bonte krokus groeit van oudsher in de berggebieden van Zuid- en Midden-Europa en is rond de 16e eeuw aangeplant op landgoederen en buitenplaatsen in vooral het noorden van ons land. De Boerenkrokus is afkomstig uit de Balkan en is in de 19e eeuw via Engeland naar Nederland gebracht. Het verschil tussen beide is lastig te zien maar de boerenkrokus heeft een witte overgang van stengel naar bloem. Bij de Bonte krokus is deze overgang paars.

Naast mensen worden ook bijen heel blij van de krokus. Ze zijn er als de kippen bij om van de heerlijke nectar te smullen. De bloemen van de krokus gaan alleen open als de zon voldoende schijnt.

Net als met het sneeuwklokje is met de krokus veel gekweekt. Er bestaan inmiddels zo'n 130 verschillende soorten. Voor een deel zijn dit geen voorjaars- maar herfstbloeiers.

De krokus staat symbool voor nieuwe hoop en een positieve houding. Zijn naam heeft de krokus te danken aan het Griekse / Arabische woord *crocus* dat saffraan betekent. Uit de Saffraankrokus - die al in de oudheid werd geteeld - wordt het kruid saffraan gewonnen.

In de flora van Nederland staat ook een verspreidingskaartje van de boerenkrokus:

<https://www.floravannederland.nl/planten/boerenkrokus>

Het lijkt alsof de boerenkrokus maar weinig voorkomt in onze IJsselvallei. Vraag aan alle lezers is zij dit kaartje met nieuwe vindplaatsen kunnen aanvullen? Dit geldt overigens ook voor alle andere stinzeplanten in de flora van Nederland!

